

И Δ Ε Ξ Α

Двестогодишњица Грчког устанка поклапа се са побунама и обновљеним борбама широм света против западног колонијалног наслеђа беле надмоћи, национализма и расног капитализма.

Данас смо сведоци спектакуларних рушења споменика и статуа трговаца робљем и белих расиста, док су дугогодишњи захтеви за одштету и укидање полиције поново у вестима. Активисти организације Black Lives Matter, домородачки демонстранти и друштвени покрети од Јужне Америке до Палестине не оспоравају само британски империјализам и америчко расистичко наслеђе, већ настоје да демонтирају читаву структуру западног расистичког капитализма изграђеног на леђима „јадника“.

Инспирисана овим борбама, иницијатива *За деколонизацију Хеладе* предлаже хитно преиспитивање положаја модерне Грчке у односу на географије и генеалогije европског колонијализма.

Грчка национална држава се често описује као „колевка западне цивилизације“ и „колевка демократије“, док се Грчки устанак поздравља као прва национална револуција у Европи. Европа и Запад су синоним за напредак, рационалност, правду и слободу. Међутим, већ много деценија, антиколонијалне борбе и антиколонијална и постколонијална теорија истичу капиталистичку експлоатацију, етничке поделе, геноцидно насиље, превласт белих, патријархат, антисемитизам и исламофобију као материјалне темеље и идеолошку основу Европе.

У том светлу, Грчки устанак не означава само раскид са Османским царством, већ и почетак дугог процеса присвајања наратива и пракси који су већ били у служби европске „културне мисије“. Учвршћивање нове државе покренуло је вишестране праксе етничког чишћења, стварања и полицијског праћења мањина, порицања идентитета и насилне хомогенизације, које су се такође заснивале на патологизацији верских, језичких и културних разлика и суживота које су постојале током османског периода.

У почетку је ово неизговорено насиље било окренуто против популација које се нису ускладиле са религиозно прочишћеном грчко-православном националном државом, али су се потом прошириле на теме које се сматрају опасним или мањкавим на другим нивоима, као што су језички код, културно порекло, политичка убеђења, расна припадност и сексуална оријентација.

Иницијатива *За деколонизацију Хеладе* тежи да стави у први план расправу о двосмисленом и узајамном односу грчке националне државе са колонијалним родословима Европе. Упркос чињеници да је Грчка у прошлости анализирана као „колонијални план“, „крипто колонија“ и, у новије време, као „дужничка колонија“, постоји хитна

dēcolonize hellás

потреба да се у први план стави формативна улога коју игра „Хелада“ у европском колонијалном програму превласти и хегемоније.

Термин „Хелада“ подразумева скуп идеологија (различитих хеленизама) и институција, материјалности и симболизама, политика и технологија, тела и популације, идентитета и покрета-ња, смештених унутар и изван хронологија и граница грчке националне државе (Грчке).

„Хелада“ као западна конструкција идеализоване слике древне Грчке била је пресудна за формирање европског модернизма, док је дала легитимитет и за само постојање модерне Грчке. Истовремено, вредности, естетика и еволуциона хијерархија класицизма дошле су да потврде западну супериорност и дају легитимност европском освајању и поробљавању широм света. Концепт „Хеладе“ такође укључује хришћанске и верске основе наводно „секуларне“ западне традиције, али користи и Грчку

у ванвременској сврси као земљу -бедем, културну границу и културни бастион између хришћанства и ислама, Истока и Запада, капитализма и комунизма, „цивилизације“ и „варварства“.

Деколонизирати Хеладу значи разоткрити колонијалне генеалогичке које распирују појаве оријентализма, балканизма, ксенофобије, расизма и сексизма и које су изражене у њено име.

Служећи активном преуређивању концепта „Хеладе“ кроз нове еманципаторске и креативне припадности, такође желимо да подстакнемо даљу активацију и документовање искустава, пракси, облика сећања, покрета, родослова и односа који су често маргинализовани, деградирани, и постали неиспричиви у доминантном мнемотехничком и интерпретативном контексту. На овај начин заговарамо отварање путева који воде ка одрживијим, инклузивним и еманципираним будућим подухватима.

Ц Џ Љ Э В И

Иницијатива За деколонизацију Хеладе, као номадска платформа за истраживаче, уметнике, активисте и предсатвнике цивилног друштва, има за циљ да допринесе глобалном антиколонијалном покрету, у дијалогу са антиколонијалним покретима на Балкану, Блиском Истоку и светском југу. Истовремено, она жели да развије трајну, отворену и продуктивну дебату о дугорочним последицама колонијализма, расизма и ксенофобије у Грчкој и свету, кроз своје удруживање са глобалним покретима за права аутохтоних народа и избеглица.

- ▶ Кроз колективна истраживања, радне групе, јавне догађаје, публикације, подучавање, иницијатива настоји да отвори рефлексивни јавни простор за размену и експериментисање. Ово поље може да послужи као допуна већ постојећим значајним истраживањима о питањима која нас се тичу и да створи везе које превазилазе институционалне поделе и академске дисциплине.
- ▶ Циљ нам је истицање нових истраживачких хоризоната, иновативних активистичких метода и организације догађаја у вези са 3 теме које по нашем мишљењу представљају кључна критична подручја колективног истраживања, мишљења и мобилизације: Нација и Раса, Сећање и Споменици, Космополитизам и Космополитика.
- ▶ Настојимо да повежемо надоласећу двестогодишњицу Грчког устанка са тренутном глобалном расправом о насељеничком колонијализму, оријентализму/балканизму, евроцентризму, превласти белих, патријархату, расном капитализму и глобалном протоку капитала и светској влади. Ове расправе ће кулминирати на међународном симпозијуму под називом „Декolonизација Хеладе: хегемонска прошлост, конкурентска садашњост, еманципирана будућност“ у октобру 2021. године.